

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**  
**«Фізична терапія, ерготерапія»**  
**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**  
**за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія**  
**галузі знань 22 Охорона здоров'я**

**Кваліфікація: бакалавр з фізичної терапії, ерготерапії**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ**  
(протокол № 10 від 21 травня 2019 р.; рішення введено в дію наказом в. о. ректора від 21 травня 2019 р. № 132-заг.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 1 вересня 2019 р.

Із змінами, внесеними згідно з рішенням Вченої ради НУФВСУ  
(протокол № 9 від 26 червня 2020 р.; рішення введено в дію наказом ректора від 26 червня 2020 р. № 162-заг.)

Із змінами, внесеними згідно з рішенням Вченої ради НУФВСУ  
(протокол № 9 від 29 квітня 2022 р.; рішення введено в дію наказом ректора від 29 квітня 2022 р. № 110-заг.)

**Голова Вченої ради, ректор НУФВСУ**

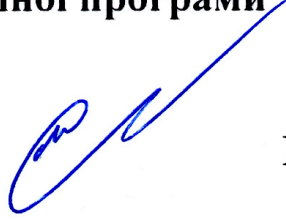
С. В. Імас

Київ – 2022



## ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Перший проректор з науково-педагогічної роботи



М. В. Дутчак

Т.в.о. начальника навчально-методичного відділу



О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти



О. І. Рудешко

Розглянуто та погоджено на засіданні вченої ради факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму (протокол від 23 квітня 2019 р. № 8)

Зміни розглянуто та погоджено на засіданні вченої ради факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму (протокол від 17 червня 2021 р. № 9)

Зміни розглянуто та погоджено на засіданні вченої ради факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму (протокол від 22 квітня 2022 р. №8)

Декан факультету здоров'я, фізичного виховання і туризму



Ю. В. Литвиненко

Зміни розглянуто та погоджено на засіданні в кафедрі фізичної терапії та ерготерапії (протокол від 9 квітня 2019 р. №15)

Зміни розглянуто та погоджено на засіданні в кафедрі фізичної терапії та ерготерапії (протокол від 15 червня 2020 р. № 15)

Зміни розглянуто та погоджено на засіданні в кафедрі фізичної терапії та ерготерапії (протокол від 13 квітня 2022 р. № 15)

Завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії



О. Б. Лазарєва

## ПЕРЕДМОВА

### Розроблено Робочою групою у складі:

керівник Робочої групи:

1. Бісмач Олена Василівна доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент (гарант освітньо-професійної програми);

члени Робочої групи:

2. Філіпов Михайло Михайлович – професор кафедри медико-біологічних дисциплін, доктор біологічних наук, професор

3. Євстратова Ірина Никифорівна – доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, кандидат біологічних наук;

4. Ковельська Антоніна Василівна – доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник;

5. Брушко Вікторія Вадимівна – ст. викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

### Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Заморський Т. В. – головний фізичний терапевт, фізичний терапевт Центру ортопедичної реабілітації "Майстерня Руху", кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Родін В. О. – фізичний терапевт Київської клінічної лікарні на залізничному транспорті №3 Філії «ЦОЗ»

Фролов Я. – студент групи 2М3 ФТ-1 кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

<b>1 – загальна інформація</b>	
<b>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</b>	Національний університет фізичного виховання і спорту України; кафедра фізичної терапії та ерготерапії.
<b>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b>	Бакалавр. Бакалавр фізичної терапії, ерготерапії.
<b>Офіційна назва програми</b>	Фізична терапія, ерготерапія
<b>Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми</b>	Диплом бакалавра, одиночний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ на основі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців;</li> <li>✓ на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста – 2 роки 10 місяців.</li> </ul>
<b>Наявність акредитації</b>	Сертифікат про акредитацію освітньої програми Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія». 227 Фізична терапія, ерготерапія. Перший (бакалаврський) рівень. Дата видачі сертифіката про акредитацію освітньої програми 26.01.2021. Строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми 16.06.2025. №1059
<b>Цикл/рівень</b>	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LL – 6 рівень.
<b>Передумови</b>	Наявність повної загальної середньої освіти або освітньо-професійного рівня молодшого спеціаліста за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування».
<b>Мова викладання</b>	Українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	До 16.06.2025 р.
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="https://uni-sport.edu.ua">https://uni-sport.edu.ua</a>

<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.	
<b>3 – Характеристика освітньої програми</b>	
<b>Предметна область (галузь знань, Спеціальність, спеціалізація)</b>	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я. Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія.
<b>Орієнтація освітньої програми</b>	Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості. Базується на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, теоріях та інших результатах сучасних наукових досліджень з проектування та використання спеціальних технологій, аналізу розвитку фізичної терапії, ерготерапії, у межах яких можлива подальша професійна кар'єра або продовження навчання для здобуття ступеня магістра.
<b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>	Спеціальна освіта та професійна підготовка з фізичної терапії, ерготерапії. Ключові слова: фізична терапія, ерготерапія, обстеження, прогнозування, втручання.
<b>Особливості програми</b>	Освітньо-професійна програма спрямовано на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419. Освітньо-професійна програма узгоджується з рекомендаціями проекту з вирівнювання структури європейської вищої освіти та вимогам професійних асоціацій: World Confederation for Physical Therapy: “Policy Statements” <a href="http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/WCPT_Policy_statements_2013.pdf">http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/WCPT_Policy_statements_2013.pdf</a> “Entry level competencies for occupational therapists” World Federation of occupational therapists: “Entry level competencies for occupational therapists” <a href="http://www.wfot.org/wfot2014/pdf/entry_level_competencies_draft.pdf">http://www.wfot.org/wfot2014/pdf/entry_level_competencies_draft.pdf</a>

<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	<p>Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня бакалавра фізичної терапії, ерготерапії, у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>86.10 Діяльність лікарняних закладів</li> <li>93.12 Діяльність спортивних клубів;</li> <li>93.13 Діяльність фітнес-центрів.</li> </ul> <p>Випускники можуть займати, зокрема, такі первинні посади (за КВЕД ДК 003:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>3226 Асистент фізичного терапевта;</li> <li>3226 Асистент ерготерапевта;</li> <li>3226 Масажист;</li> <li>3226 Масажист спортивний.</li> </ul>
<b>Подальше навчання</b>	<p>Випускники можуть продовжувати навчання для здобуття вищої освіти на другому (магістерському) рівні та набути додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.</p>
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	<p>Освітній процес здійснюється на засадах студентоцентризму, компетентнісного підходу, партнерства науково-педагогічних працівників і студентів, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості.</p> <p>Проведення лекційних, практичних занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Залучення до проведення навчальних занять кваліфікованих практикуючих фахівців.</p>
<b>Оцінювання</b>	<p>Поточний контроль: опитування; виступи на практичних (семінарських) заняттях; експрес-контроль; перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань; презентації; есе; порт фоліо; оцінювання засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.</p> <p>Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням суми накопичених протягом вивчення дисциплін балів, захист звіту з практики.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі атестаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p> <p>Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.</p>

<b>6 – Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральна компетентність</b>	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</li> <li>2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</li> <li>3. Навички міжособистісної взаємодії.</li> <li>4. Здатність працювати в команді.</li> <li>5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</li> <li>6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</li> <li>7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</li> <li>8. Здатність планувати та управляти часом.</li> <li>9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</li> <li>10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</li> <li>11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</li> <li>12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</li> <li>13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</li> <li>14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</li> <li>15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</li> </ol>
<b>Фахові компетентності (ФК)</b>	<b>Фахові компетентності спеціальності</b>
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</li> <li>2. Здатність аналізувати будову, нормальний та</li> </ol>

індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

3. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
4. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
5. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
6. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).
7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
8. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
9. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.
11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.



## 7 – Програмні результати навчання (ПРН)

1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.
7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).
11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

### **8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми**

<b>Кадрове забезпечення</b>	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, а також подані у додатку 3 щодо науково-педагогічного складу, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія визначається у додатку 3.
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	Інформаційне забезпечення: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ п'ять вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці університету;</li> <li>✓ доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого спеціальності профілю;</li> <li>✓ офіційний веб-сайт університету: <a href="https://uni-sport.edu.ua/">https://uni-sport.edu.ua/</a></li> <li>✓ сторінка на офіційному веб-сайті університету англійською мовою: <a href="https://uni-sport.edu.ua/">https://uni-sport.edu.ua/</a>.....</li> </ul> Навчально-методичне забезпечення: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією Програмою;</li> <li>✓ робочі програми з усіх навчальних дисциплін</li> </ul>

	<p>навчальних планів;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ програми з усіх видів практичної підготовки; клінічні практики здійснюються у порядку, визначеному у додатку 3;</li> <li>✓ методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за цією Програмою;</li> <li>✓ навчальних планів з обов'язковим вивчення української мови як окремої навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для підготовки іноземців та осіб без громадянства.</li> </ul>
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	<p>Угоди за програмою Erasmus+ між Національним університетом фізичного виховання і спорту України та:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Латвійською академією спортивної педагогіки (м. Рига, Латвійська республіка) на 2018–2021 роки;</li> <li>✓ Академією Фізичного Виховання ім. Юзефа Пілсудського (м. Варшава, Республіка Польща) на 2018-2021 рр.;</li> <li>✓ Литовським Спортивним Університетом (м. Вільнюс, Литовська республіка) на 2018-2021 рр.;</li> <li>✓ Сатакунтанським Університетом Прикладних Наук (м. Порі, Фінляндська республіка) на 2018-2021 рр.</li> <li>✓ Artevelde University of Applied Sciences (м. Гент, Королівство Бельгія) на 2020-2022 рр.</li> </ul>
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	<p>Передбачає можливість навчання іноземних здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>

## 2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність.

### 2.1. Перелік компонент освітньої програми (ОП)

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2		3
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
<i>Цикл спеціальності</i>			
ОК.ЦС 1	Іноземна мова	3	Залік
ОК.ЦС 2	Латинська мова і медична термінологія	3	Екзамен
ОК.ЦС 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК.ЦС 4	Соціально-гуманітарні науки	6	Екзамен

ОК.ЦС 5	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)	6	Залік Екзамен
ОК.ЦС 6	Нормальна анатомія людини	8	Залік Екзамен
ОК.ЦС 7	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	6	Екзамен
ОК.ЦС 8	Теорія і методика фізичного виховання	4	Екзамен
ОК.ЦС 9	Загальна ознайомча практика за профілем майбутньої професії	3	Залік
ОК.ЦС 10	Фізичне виховання (гімнастика, фітнес)	3	Залік
ОК.ЦС 11	Гігієна та основи екології	3	Залік
ОК.ЦС 12	Медичне право, професійна етика та деонтологія	3	Залік
ОК.ЦС 13	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3	Залік
ОК.ЦС 14	Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності	3	Залік
ОК.ЦС 15	Основи медичних знань	3	Залік
ОК.ЦС 16	Педагогіка та психологія	5	Залік Екзамен
ОК.ЦС 17	Інструментальні методи функціональної діагностики, лабораторні дослідження	3	Залік
ОК.ЦС 18	Загальна фізіологія людини та патологічна фізіологія	7	Залік Екзамен
ОК.ЦС 19	Фізіологія рухової активності	3	Екзамен
ОК.ЦС 20	Пропедевтика внутрішніх хвороб	3	Залік
ОК.ЦС 21	Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК.ЦС 22	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної систем	4	Екзамен
ОК.ЦС 23	Терапевтичні вправи	5	Залік Екзамен
ОК.ЦС 24	Преформовані фізичні чинники	3	Залік
ОК.ЦС 25	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях діяльності серцево-судинної та дихальної систем	6	Залік
ОК.ЦС 26	Фізичне виховання (види оздоровчо-рекреаційної рухової активності)	3	Залік
ОК.ЦС 27	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	4	Екзамен
ОК.ЦС 28	Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)	4	Залік
ОК.ЦС 29	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-	8	Залік

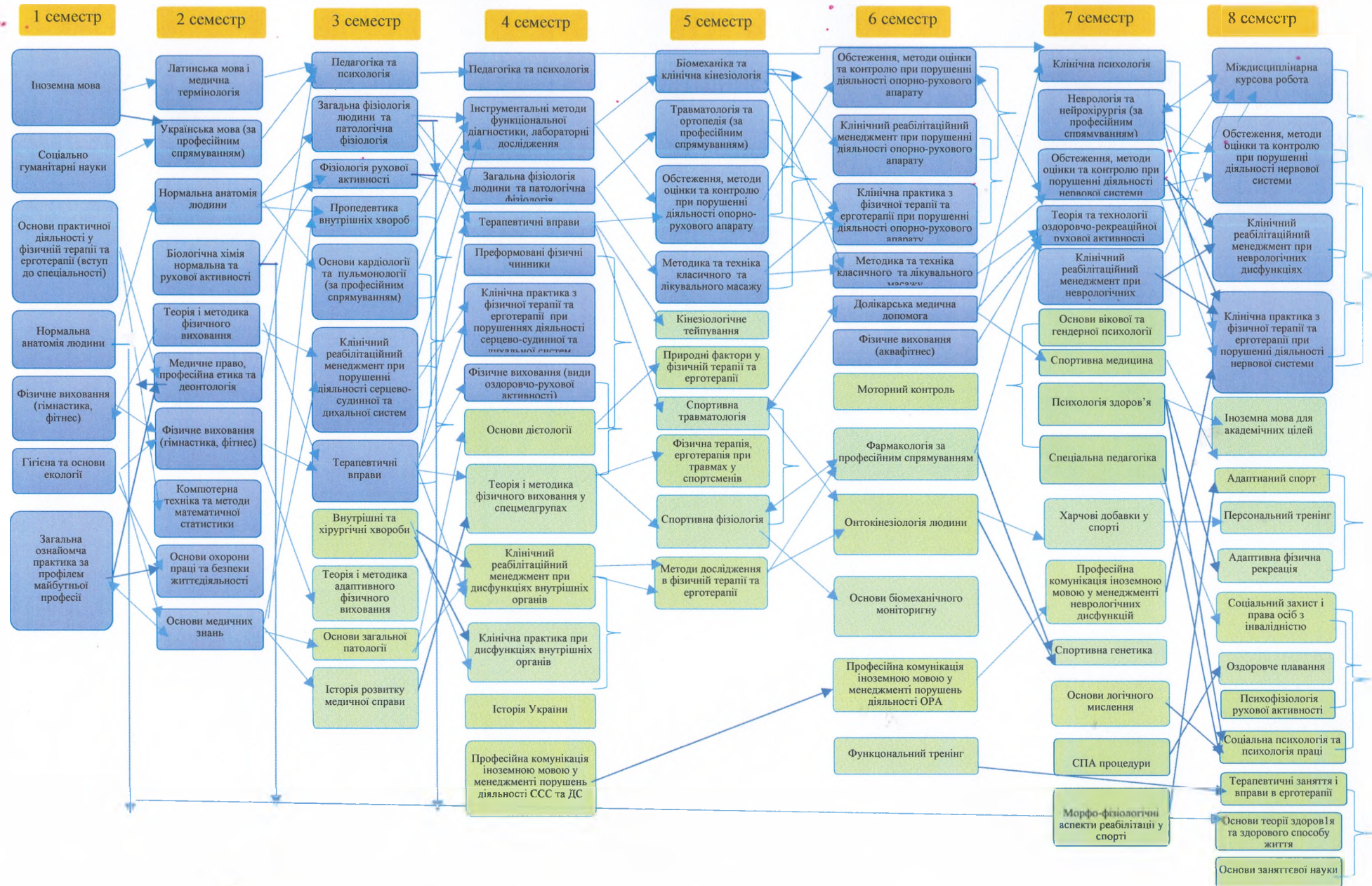
	рухового апарату		
ОК.ЦС 30	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6	Екзамен
ОК.ЦС 31	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6	Залік
ОК.ЦС 32	Методика та техніка класичного та лікувального масажу	8	Залік Екзамен
ОК.ЦС 33	Долікарська медична допомога	3	Екзамен
ОК.ЦС 34	Фізичне виховання (аквафітнес)	3	Залік
ОК.ЦС 35	Клінічна психологія	3	Залік
ОК.ЦС 36	Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)	4	Залік
ОК.ЦС 37	Міждисциплінарна курсова робота	1	Залік
ОК.ЦС 38	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	8	Залік
ОК.ЦС 39	Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях	6	Залік Екзамен
ОК.ЦС 40	Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи	6	Залік
ОК.ЦС 41	Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	5	Екзамен
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		<b>180</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП*</b>			
<b>Вибірковий блок 1 (II курс)</b>			
ВК.ФТ 1	Основи дієтології	3	Залік
ВК.ФТ 2	Теорія і методика фізичного виховання у спецмедгрупах	3	Залік
ВК.ФТ 3	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3	Залік
ВК.ФТ 4	Внутрішні та хірургічні хвороби	3	Залік
ВК.ФТ 5	Клінічний реабілітаційний менеджмент при дисфункціях внутрішніх органів і хірургічних хворобах	3	Екзамен
ВК.ФТ 6	Клінічна практика при дисфункціях внутрішніх органів і хірургічних хворобах	6	Залік
ВК.ФТ 7	Основи загальної патології	3	Залік
ВК.ФТ 8	Історія України	3	Залік

ВК.ФТ 9	Історичний розвиток медичної справи	3	Залік
ВК.ФТ 10	Професійна комунікація іноземною мовою у менеджменті порушень діяльності діяльності серцево-судинної та дихальної систем	3	Залік
<b>Вибірковий блок 2 (III курс)</b>			
ВК.ФТ 11	Кінезіологічне тейпування	3	Залік
ВК.ФТ 12	Природні фактори у фізичній терапії та ерготерапії	3	Залік
ВК.ФТ 13	Спортивна травматологія	3	Залік
ВК.ФТ 14	Фізична терапія, ерготерапія при травмах у спортсменів	3	Залік
ВК.ФТ 15	Моторний контроль	3	Залік
ВК.ФТ 16	Спортивна фізіологія	3	Залік
ВК.ФТ 17	Фармакологія за професійним спрямуванням	3	Залік
ВК.ФТ 18	Онтокінезіологія людини	3	Залік
ВК.ФТ 19	Основи біомеханічного моніторингу	3	Залік
ВК.ФТ 20	Методи дослідження в фізичній терапії та ерготерапії	3	Залік
ВК.ФТ 21	Професійна комунікація іноземною мовою у менеджменті порушень діяльності опорно-рухового апарату	3	Залік
ВК.ФТ 22	Функціональний тренінг	3	Залік
<b>Вибірковий блок 3 (IV курс)</b>			
ВК.ФТ 23	Іноземна мова для академічних цілей	3	Залік
ВК.ФТ 24	Основи вікової та гендерної психології	3	Залік
ВК.ФТ 25	Спортивна медицина	3	Залік
ВК.ФТ 26	Персональний тренінг	3	Залік
ВК.ФТ 27	Психофізіологія рухової активності	3	Залік
ВК.ФТ 28	Адаптивний спорт	3	Залік
ВК.ФТ 29	Адаптивна фізична рекреація	3	Залік
ВК.ФТ 30	Основи теорії здоров'я та здорового способу життя	3	Залік
ВК.ФТ 31	Психологія здоров'я	3	Залік
ВК.ФТ 32	Терапевтичні заняття і вправи у ерготерапії	3	Залік
ВК.ФТ 33	Основи заняттєвої науки	3	Залік
ВК.ФТ 34	Спеціальна педагогіка	3	Залік
ВК.ФТ 35	Соціальний захист і права осіб з	3	Залік

	інвалідністю		
ВК.ФТ 36	Соціальна психологія та психологія праці	3	Залік
ВК.ФТ 37	Харчові добавки у спорті	3	Залік
ВК.ФТ 38	Оздоровче плавання	3	Залік
ВК.ФТ 39	Професійна комунікація іноземною мовою у менеджменті неврологічних дисфункцій	3	Залік
ВК.ФТ 40	Спортивна генетика	3	Залік
ВК.ФТ 41	Основи логічного мислення	3	Залік
ВК.ФТ 42	СПА процедури	3	Залік
ВК.ФТ 43	Морфо-фізіологічні аспекти реабілітації у спорті	3	Залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент:</b>		<b>60</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		<b>240</b>	

\* Здобувачі вищої освіти II курсу обирають компоненти ОП з сумарним обсягом 15 кредитів ЄКТС з вибірового блоку 1, III курсу – 18 кредитів ЄКТС з вибірового блоку 2, а IV курсу – 27 кредитів ЄКТС.

## 2.2. Структурно-логічна схема ОПШ



■ - обов'язкові компоненти ■ - вибіркові компоненти



### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.

Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів.

Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності студента вимогам, визначеним стандартом та цією освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

### **4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**

В університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в установленому порядку оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.





**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)  
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК.ЦС 1	ОК.ЦС 2	ОК.ЦС 3	ОК.ЦС 4	ОК.ЦС 5	ОК.ЦС 6	ОК.ЦС 7	ОК.ЦС 8	ОК.ЦС 9	ОК.ЦС 10	ОК.ЦС 11	ОК.ЦС 12	ОК.ЦС 13	ОК.ЦС 14	ОК.ЦС 15	ОК.ЦС 16	ОК.ЦС 17	ОК.ЦС 18	ОК.ЦС 19	ОК.ЦС 20	ОК.ЦС 21	ОК.ЦС 22	ОК.ЦС 23	ОК.ЦС 24	ОК.ЦС 25	ОК.ЦС 26	ОК.ЦС 27	ОК.ЦС 28	ОК.ЦС 29	ОК.ЦС 30	ОК.ЦС 31	ОК.ЦС 32	ОК.ЦС 33	ОК.ЦС 34	ОК.ЦС 35	ОК.ЦС 36	ОК.ЦС 37	ОК.ЦС 38	ОК.ЦС 39	ОК.ЦС 40	ОК.ЦС 41		
<b>ПРН 1</b>			+		+	+	+		+			+						+			+	+	+		+			+									+	+					
<b>ПРН 2</b>	+	+	+							+		+												+		+		+	+	+	+			+									
<b>ПРН 3</b>			+	+				+						+										+			+		+	+	+												
<b>ПРН 4</b>					+				+			+					+			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+											
<b>ПРН 5</b>					+				+			+	+				+			+	+	+	+		+			+										+	+				
<b>ПРН 6</b>	+	+			+				+		+	+			+	+	+	+		+	+	+	+			+		+					+										
<b>ПРН 7</b>					+				+								+			+		+	+	+	+			+		+	+	+						+	+				
<b>ПРН 8</b>					+				+								+			+	+	+	+	+			+	+	+	+							+		+	+			
<b>ПРН 9</b>					+				+													+	+	+	+					+	+	+							+	+			
<b>ПРН 10</b>					+				+													+	+	+	+					+	+	+							+	+			
<b>ПРН 11</b>					+				+	+				+					+			+	+	+	+								+						+	+	+		
<b>ПРН 12</b>										+	+			+					+					+			+		+	+	+									+	+		
<b>ПРН 13</b>					+		+		+	+			+			+	+	+		+		+	+	+	+		+	+		+	+	+								+	+		
<b>ПРН 14</b>				+	+				+	+		+				+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	+		
<b>ПРН 15</b>		+		+	+	+		+	+	+	+			+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+	
<b>ПРН 16</b>					+				+												+	+	+	+	+			+	+	+	+	+							+	+		+	
<b>ПРН 17</b>					+				+								+			+		+	+	+	+														+	+			
<b>ПРН 18</b>		+	+	+	+				+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+		+	

*Продовження матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)  
відповідними компонентами освітньої програми*

	ВК.ФТ 1	ВК.ФТ 2	ВК.ФТ 3	ВК.ФТ 4	ВК.ФТ 5	ВК.ФТ 6	ВК.ФТ 7	ВК.ФТ 8	ВК.ФТ 9	ВК.ФТ 10	ВК.ФТ 11	ВК.ФТ 12	ВК.ФТ 13	ВК.ФТ 14	ВК.ФТ 15	ВК.ФТ 16	ВК.ФТ 17	ВК.ФТ 18	ВК.ФТ 19	ВК.ФТ 20	ВК.ФТ 21	ВК.ФТ 22	ВК.ФТ 23	ВК.ФТ 24	ВК.ФТ 25	ВК.ФТ 26	ВК.ФТ 27	ВК.ФТ 28	ВК.ФТ 29	ВК.ФТ 30	ВК.ФТ 31	ВК.ФТ 32	ВК.ФТ 33	ВК.ФТ 34	ВК.ФТ 35	ВК.ФТ 36	ВК.ФТ 37	ВК.ФТ 38	ВК.ФТ 39	ВК.ФТ 40	ВК.ФТ 41	ВК.ФТ 42	ВК.ФТ 43					
ПРН 1			+	+	+	+			+						+							+					+	+	+														+	+				
ПРН 2		+							+	+	+	+		+		+						+		+						+											+			+	+			
ПРН 3										+	+	+		+	+				+		+			+						+											+							
ПРН 4				+	+	+				+	+	+		+				+	+		+	+	+							+												+		+	+			
ПРН 5				+	+	+									+			+										+							+				+			+	+	+				
ПРН 6				+	+	+	+		+							+	+	+	+							+			+							+					+		+	+				
ПРН 7					+	+	+	+			+	+		+			+	+						+	+					+	+									+								
ПРН 8				+							+	+	+	+							+							+		+	+																	
ПРН 9					+	+					+	+	+	+	+	+																+	+	+														
ПРН 10					+	+					+	+		+							+		+						+	+	+																	
ПРН 11					+	+		+								+		+						+								+				+						+						
ПРН 12							+				+	+	+	+			+		+											+						+												
ПРН 13		+	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+				+				+						+	+	+											+						
ПРН 14	+	+			+	+		+			+	+		+							+		+					+		+		+											+		+	+	+	
ПРН 15	+		+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+										+					+	+	+																
ПРН 16	+	+		+	+	+	+				+	+		+		+	+									+																		+				
ПРН 17					+	+											+										+																+					
ПРН 18					+	+		+											+	+						+		+																+				

**Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:**

**1. Серцево-судинна та дихальна системи**

**Симптоми, синдроми та порушення:**

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

**Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:**

- опитування

- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультація
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

## **2. Опорно-руховий апарат**

### **Симптоми, синдроми та порушення:**

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

### **Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:**

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

### **3. Неврологічні розлади**

#### **Симптоми, синдроми та порушення:**

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

#### **Засоби та методи реабілітаційного обстеження:**

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

#### **Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:**

##### **1. Серцево-судинна та дихальна системи.**

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення



- приступ задухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

## **2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату**

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда

- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

### **3. Неврологічні розлади**

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій

- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

## **ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)**

### **Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем**

#### **Засоби та методи:**

- терапевтичні вправи
  - дихальні
  - загально-розвиваючі
  - аеробного характеру
  - на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

### **Порушення діяльності опорно-рухового апарату**

#### **Засоби та методи:**

- терапевтичні вправи:
  - на зменшення болю та набряку
  - на розвиток сили
  - на розвиток витривалості
  - на підтримку амплітуди руху
  - на гнучкість
  - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
  - на рівновагу
  - на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація
- преформовані фізичні чинники:
  - тепло
  - холод
  - водні процедури
  - преформована електрична енергія

## Неврологічні розлади

### Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
  - з опором (сила та витривалість)
  - на підтримку амплітуди руху
  - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
  - на розвиток/ відновлення рівноваги
  - на розвиток/ відновлення координації
  - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж

### ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

#### 1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників
  - тепло
  - холод
  - преформована електрична енергія
- Позиціонування
- Мобілізація суглобів
- Сенсорна стимуляція
- Методики фасилітації та інгібіції
- Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

#### 2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)
- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

#### 3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
  - активність повсякденного життя (ADLs)
  - інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
  - відпочинок і сон
  - освіта
  - робота
  - гра
  - дозвілля
  - соціальна участь

5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

**Мінімально необхідне кадрове та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»**

**Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики:** терапевтичні кушетки 120x200 см - 2 од; сходи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці, палиці, ходунки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластичні джгути з опором різного ступеню; обтяжувачі на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; велоергометр; степпер; гантелі; шведська стінка; адаптивний кухонний інвентар, холодильник, пральна машина); імітація елементів квартири (туалет або при ліжковий туалет, ванна кімната, спальне ліжко, шафа); допоміжні засоби для побуту (засіб для одягання шкарпеток, гудзиків тощо).

**Обладнання кабінету масажу:** кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі.

**Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:**

- динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники;
- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.

**Для забезпечення клінічних практик** необхідно укласти договори про співробітництво із закладами охорони здоров'я (відповідно до Листа Міністерства охорони здоров'я України від 19 травня 2017 р. № 317/13808), соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, підгострому та довготривалому періодах. Обов'язковою є наявність у штаті означених закладів фізичних терапевтів та ерготерапевтів, які виконують функції клінічного керівника/методиста, та трудових угод з ними. Кількість договорів та кадровий склад закладів охорони здоров'я має забезпечити проходження практики студентами із розрахунку 5-6 осіб на одного клінічного керівника/методиста.

**Науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання**

Результати навчання	Фахова підготовка викладачів
1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини і здійснення освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	фізична культура різних груп населення; медицина, громадське здоров'я
2. Демонструвати вміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового та професійного спілкування; складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою (мовами).	філологія; психологія; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; медицина; філософія
3. Демонструвати вміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та іноземні джерела з метою отримання інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	інформатика, обчислювальна техніка; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
4. Демонструвати знання базових методів пізнання й аналізу процесів державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; обговорювати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; розуміти філософські категорії та поняття; пояснювати основні економічні закони та категорії.	філософія; соціологія; економіка; право.
5. Застосовувати знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії, виявляти взаємозв'язки різних елементів.	біологія; медицина; педагогіка; психологія; соціальна робота; медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія;
6. Демонструвати вміння надавати долікарську допомогу у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати методи та засоби збереження життя.	медицина
7. Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини (Додаток 1); адекватно трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; соціальна робота
8. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму (Додаток 1), активності та участі; трактувати отриману інформацію; демонструючи доказове прийняття рішень.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
9. Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної	фізична



діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.	реабілітація/терапія, ерготерапія
10. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
11. Демонструвати уміння здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму (додаток 2).	фізична реабілітація/терапія
12. Демонструвати уміння здійснювати заходи ерготерапії задля ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.	ерготерапія
13. Демонструвати уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
14. Обирати відповідні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; протезисти, ортезисти
16. Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; (додатково соціальні працівники, психологи, корекційні педагоги, логопеди)
17. Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія, психологія
18. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
19. Демонструвати готовність оцінювати себе критично, освоювати нову фахову інформацію, поглиблювати базові знання з допомогою самоосвіти, представляти й оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег, обмінюватися досвідом з іншими спеціалістами.	фізична реабілітація/терапія, ерготерапія